Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry

Lakivaliokunnalle Helsinki 28.1.2019

Asia: Alaikäisten avioliittojen purkamismenettely
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi avioliittolain 4 ja 109 §:n sekä lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry kiittää mahdollisuudesta jättää kirjallisesti lausuntonsa. Olemme jo aiemmin puoltaneet valiokunnalle esitystä, että alaikäisten avioliitot mahdollistavasta poikkeuslupamenettelystä luovutaan.

Nyt lakiehdotuksen muotoilu on sellainen, että alaikäisenä solmittu avioliitto voitaisiin purkaa vain avioerolla.

Katsomme, että alaikäisavioliitoissa kyseessä on (uudistetun) avioliittolain mukaan lainvastainen järjestely, jolloin tarvitaan mahdollisuus mitätöidä avioliitto, kun alaikäisenä avioliittoon liitetty osapuoli sitä pyytää.

Sääntelemisessä tulee ottaa huomioon, että osassa alaikäisavioliittoja on syntynyt lapsia, joiden juridinen isyys on määrittynyt avioliiton perusteella. Tulee erikseen huomioida lakia uudistettaessa, ettei juridinen isyys avioliittoa mitätöidessä purkaannu ja tarvittaessa tarkentaa isyyslakia, jotta lapsi säilyttää katkoksetta samat oikeudet elatukseen ja perintöön. Lisäksi tulee päättää siirtymäajoista koskien purkamismenettelyä ja mitätöinnillä purkamisen ulottumista muualla solmittuihin alaikäisavioliittoihin sekä siihen milloin ja kuinka viranomaismenettelyllä avioliittolain vastainen avioliitto voidaan tulevaisuudessa mitätöidä.

Toteamme tässä yhteydessä, että olisi välttämätöntä, että lainsäätäjä tarttuisi pian kysymykseen pakkoavioliittojen tunnistamisesta, selkeämmästä kriminalisoimisesta ja purkamisesta sekä avioliittoon pakotettujen suojelemisesta. Pakkoavioliittojen joukossa on paljon alaikäisavioliittoja. Pakkoavioliiton konteksti auttaisi tarkentamaan myös alaikäisavioliittojen estämisen vaatimia toimia.

puolesta,
Johanna Pakkanen
pääsihteeri
johanna.pakkanen@nytkis.org
www.nytkis.org

Naisjärjestöt Yhteistyössä – Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry

Naisjärjestöt Yhteistyössä - Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry on kattojärjestö, johon kuuluvat Kokoomuksen Naisten Liitto ry, Kristillisdemokraattiset Naiset ry, Naisasialiitto Unioni ry, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry, Perussuomalaiset Naiset ry, Sosialidemokraattiset Naiset, Sukupuolentutkimuksen seura ry, Suomen Keskustanaiset ry, Svenska Kvinnoförbundet r.f, Vasemmistonaiset ja Vihreät Naiset ry.